

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Agder Energi Produksjon AS
Serviceboks 603
4606 KRISTIANSAND S

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Vår dato: **04 JUN 2009**
Vår ref.: NVE 200901281-8 kv/inst
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Inger Staubo
22 95 98 27

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Agder Energi Produksjon AS - Tillatelse til midlertidig senkning av vannstanden ved Dam Tungefoss i Mandalselva, Vest-Agder

NVE gir Agder Energi Produksjon tillatelse til å senke vannstanden i Dam Tungefoss ved Bjelland kraftverk midlertidig i forbindelse med vedlikehold. Tillatelsen gjelder for tre dager i perioden 22. juni til 3. juli 2009.

Vi viser til deres søknad av 11. februar 2009 om tillatelse til midlertidig senkning av vannstanden ved Dam Tungefoss.

Om søknaden

Fra søknaden leser vi:

Agder Energi Produksjon AS (AEP) ønsker å senke inntaksmagasinet til Bjelland kraftverk ned til kote.152,5 i en periode på tre dager i tidsrommet 22. juni til 3. juli 2009.

Hensikten med senkningen er å:

- fjerne nedsunkne renskemasser på nedre del av inntaksgrinda og på sålen foran grinda (kvister, trær, søppel etc.)
- utføre tilstandskontroll og vedlikehold av inntaksgrinda
- kontrollere stigerør for vannstandsmål
- montere ekstra vannstandsmål i inntaksbassenget

Inntaksdammen med tilhørende reguleringsmagasin ligger i Audnedal og Marnardal kommuner. Kommunegrensa følger Mandalselvas dypål i området ved dammen.

Bjelland kraftverks konsesjon er fra 16. juni 1972. Inntaksmagasinet ved Dam Tungefoss har en reguleringshøyde på 11 meter — fra kt. 166,0 til kt. 155,0. Dammen er 18 m høy og har ei kronelengde på 134 m. Inntaksrista er 8 m bred og 12 m høy. Laveste punkt av inntaksrista er på kote 152,5. Under normale driftsforhold tilstreber AEP å holde magasin vannstanden opp mot HRV. Ca. annet hvert år senkes magasinet ned mot LRV i forbindelse med tilsyn/vedlikehold.

På sålen foran inntaksrista ligger det store mengder renskemasser som må fjernes. For å utføre denne jobben på en sikker og effektiv måte er planen å bruke hjullaster. Renskemassene vil bli fraktet bort fra området og deponert på godkjent mottak. Av praktiske og sikkerhetsmessige grunner mener de det ikke er tilrådelig å fjerne renskemassene med dykker.

På elvestrekningen nedstrøms dammen har AEP pålegg om å slippe både selvpålagt og lovpålagt minstevannsføring. Dette vannslippet vil bli ivarettatt ved bruk av bunntappeluken i Dam Tungefoss.

Mulige konsekvenser ved senkning av magasinet.

Landbruk.

Det er noe gårdsdrift på Smedsland, ca. 2 km nord for inntaksdammen. Tidligere senkninger av magasinet har ikke ført til skade eller ulemper for gårdsdriften.

Fiske og friluftsliv.

Det er ikke observert at området rundt inntaksmagasinet brukes som turområde eller at det fiskes i magasinet - selv om dette ikke kan utelukkes. Det er heller ikke observert bruk av privat båt. Området rundt dammen og inntaket er skiltet og advarer om faremomenter ved ferdsel i området. Vannstanden i inntaksmagasinet vil bli senket så sakte at man ikke regner med fare for stranding av fisk. Det legges opp til at magasinet skal være senket til omsøkt nivå i løpet av 4-5 dager.

Erosjon.

Senkning av magasinet vil foregå over flere dager, på denne måten unngår man høyt poretrykk i finstoffholdige masser, noe som kan føre til erosjon. Det er ikke tidligere registrert rasproblematikk i forbindelse med senkning av magasinet.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Marnardal kommune uttaler i e-post av 17. mars 2009:

Kommunen har forståelse for at AEP må gjennomføre nødvendig vedlikeholdsarbeid på sine anlegg. Vi har ingen innvendinger mot den planlagte vannstandssenkningen når det gjelder forholdene rundt magasinet og strekningen ned mot Bjelland kraftverk. Kommunen er derimot usikker på hva dette vil innebære for den lakseførende strekningen. Dersom tiltaket vil gi unormalt lav vannføring mellom Mannflåvann og Mandal, må tiltaket informeres om og varsles i god tid til elveeierlag og allmennhet slik at skadevirkningene blir minst mulig.

Fylkesmannen i Vest-Agder har i en e-post 25. mai orientert om at de ikke prioriterer å gi uttalelse i saken.

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

AEP har vurdert å ikke senke vannstanden lavere enn LRV, men har funnet ut at det ikke er forsvarlig å benytte dykker til dette arbeidet. AEP vil bruke lang tid på å senke vannstanden, og vil ivareta kravet om minstevannsføring under prosessen. Vilklårene gitt i forbindelse med tillatelsen om kunngjøring og imøtekommer kommunens bekymring for den lakseførende strekningen.

Ved å følge vilklårene for tillatelsen kan ikke NVE se at senkning av vannstanden er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Agder Energi Produksjon kan senke vannstanden ved Dam Tungefoss til kote 152,5 over en periode på inntil tre dager i perioden 22. juni til 3. juli 2009.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Kravet til minstevannføring på utbyggingsstrekningen skal overholdes i alle periodene.
- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannstanden i magasinet i det tidsrommet vannstanden er under LRV.
- Perioden med vannstand under LRV må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før nedtappingen starter.
- Instrumentering for registrering av vannstand inntil 0,5 m under LRV skal etableres samtidig med at magasinet likevel er nedtappet, dersom slikt utstyr ikke allerede er etablert. Jf. punkt 4.5 i retningslinjer av 28. april 2008 for registrering av vannstand i reguleringsmagasin..
- Det skal utarbeides en plan som beskriver transport, håndtering av avfall, byggingen av fangdam og opprydding, jf. forskrift om sikkerhet og tilsyn ved vassdragsanlegg. Planen skal oversendes NVEs regionkontor som også skal ha beskjed når arbeidene er avsluttet.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Agder Energi Produksjon AS har ordnet forholdene til de privatrettslige interessene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

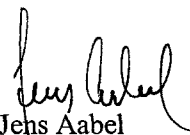
Klageadgang

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Jeps Aabel
seksjonssjef

Kopi: Marnardal kommune, Rådhuset, 4534 Marnardal
Audnedal kommune, Rådhuset, 4525 Konsmo
Fylkesmannen i Vest-Agder, Serviceboks 513, 4605 Kristiansand